

Græsmarker til får

Dyrkningsvejledning

Valg af frøblanding

Udover at levere foder af rette kvalitet skal græsmarker til får også være robuste og kunne tåle afgræsning det meste af sæsonen og de skal ofte kunne klare sig på varierende jordtyper. Nedenfor kan du se hvilke ForageMax blanding du bør vælge til dit formål.

ForageMax 52, får - afgræsning

ForageMax 52 er en sildig afgræsningsblanding til får. Blandingen indeholder hvidkløver for at øge persistensen og sikre væksten ved lille tilførsel af kvælstof. Blandingen har et stort indhold af tetraploid middeltidlig og sildig alm. rajgræs, der under optimale forhold kan give en stor tilvækst hos fårene i afgræsningsperioden. Indholdet af engrapgræs og rødsvingel sikrer blandingens holdbarhed under hård afgræsning og mod tråd. Blandingen er mindre velegnet til fremstilling af høg.

ForageMax 53, får - afgræsning og slæt

ForageMax 53 er beregnet til tidlig afgræsning, som sikres bla. af rajsvingel af rajgræstypen og timote af afgræsningstypen. Derudover er der 35 pct. tetraploid almindelig rajgæs, som styrker afgræsningen og produktionen senere i afgræsningsperioden. Indholdet af engsvingel og rødsvingel er med til at give blandingen diversitet og persistens. En høj andel af hvidkløver sikrer en god, stabil produktion ved lille tilførsel af kvælstof og de to typer hvidkløver, småbladet og storbladet, sikrer produktionsevnen under såvel afgræsning som slæt. ForageMax 53 er således også velegnet til høg eller ensilage.

Får "bundgræsser" og det er vigtigt, at græshøjden ikke kommer under 8 cm i forårsperioden og 5 cm sommerperioden. Blandingens produktionsevne og – profil kan kun udnyttes hvis der ikke dødbides. Vinterafgræsning vil ødelægge blandingens store forårsproduktion.

Vinterfold

Her anbefales ForageMax 33, som udlægges i vårkorn. Folden bruges i vinterens løb og pløjes igen når det bliver forår. Det skåner de veletablerede folde.

Etablering af græsmarker

Jordbund

Græsser trives på alle jordtyper, men ikke alle arter er lige velegnede overalt. På de fleste –almindelige - jorder er rajgræsser og rajsvingel de foretrukne, men også timoté, engsvingel og engrapgræs trives her. Under tørre forhold kan suppleres med strandsvingel, hundegræs og rødsvingel, medens fugtige forhold især favoriserer timoté, engsvingel og almindelig rapgræs.

Udlæg af græsmarker

Græsmarker etableres bedst, når de sås samtidig med korn (udlæg), ofte foretrækkes vårbyg. Alternativt kan udlæg ske i vintersæd eller i renbestand. Sikrest fremspiring sker i april-maj eller august-september, medens juni og juli ofte er vanskelige etableringsperioder på grund af mangel på vand.

Udlæg i vårsæd

Her skal vælges en stråstiv sort af byg eller havre. Det er vigtigt, at lejesæd undgås – udsædmængden kan derfor med fordel nedsættes til 1/2 - 2/3 af normal, ligesom kvælstof-gødsningen skal være moderat. Kornet kan høstes som grønkorn (wrap), helsæd (ensilage/wrap) eller moden. Græsmarken kan også etableres ved udlæg i halvbladløse ærter eller blanding af ærter og byg.

Udlæg i vintersæd

I vintersæd til modenhed bør kun udlægges sildige, langsomt etablerende græsser, idet tidlige typer vil kunne nå at genere kornet meget og evt. sætte frø før høst af korn. Om foråret kan græsmarken etableres i allerede etableret vintersæd (hvede). Dette lykkes normalt bedst på let jord ved meget tidlig såning – helst uden forudgående jordbehandling.

Udlæg i renbestand

Etablering af græsmarker efter høst af korn kræver for kløverblandinger såning inden midten af august, medens rene rajgræsser kan sås frem til begyndelsen af september.

Såning

Såning af kløvergræsfrø (udlæg) bør ske for sig, men snarest muligt efter dæksæden. Jorden skal være jævn og fast – evt. tromles mellem såning af dæksæd og udlæg. Sådybden må under ingen omstændigheder overskride 1 cm, når der anvendes blandinger med kløver eller andre småfrøede arter. Rajgræsser spirer tilfredsstillende fra 2-3 cm's dybde.

Udsædsmængde

Målet er en plantebestand på 450-500 planter pr. m² – jævnt fordelt på arealet. Mange forhold omkring såningen – især klima og sådybde – påvirker plantebestanden – derfor anbefales 20-25 kg frøblanding pr. ha ved såning i korn og 24-28 kg pr. ha ved såning uden dæksæd (renbestand).

Eftersåning

Udbyttet i græsmarken falder ved brug med 10-25 % pr. år i de første 3-4 brugsår. Hvis omlægning er vanskelig, anbefales det at foretage oversåning hvert 2. år med 10-15 kg pr ha. Anvend den blanding, der oprindeligt blev sået eller – hvis kløverbestanden er i orden – en blanding med rene græsser. Oversåning skal ske om foråret når jorden er fugtig og begynder at tage varme, eller evt. i august. Almindelig såmaskine, såmaskine med skiveskær samt gødnings- eller universal-spreder kan anvendes. Frøet skal i kontakt med jorden før det kan begynde at spire. Det kan skabes ved at foretage let harvning eller tromling efter at frøet er sået.